

Sygn. akt II AKz 571/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Mariusz Żak (spr.)

Sędziowie: SA Małgorzata Niementowska

SA Iwona Hyla

Protokolant: Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. **del. Pawła Zuberta**

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **A. H. (H.)**

podejrzanemu o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 18 sierpnia 2014 r., XVI Kp 321/14

w przedmiocie określenia czasu trwania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2014 r., XVI Kp 321/14, Sąd Okręgowy w Katowicach przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego wobec podejrzanego A. H. na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 24 maja 2014 r., sygn. akt VII Kp 202/14 i określił dalszy czas jego stosowania do dnia 23 listopada 2014 r.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca podejrzanego zarzucając Sądowi I instancji:

1. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k., poprzez przyjęcie, że konieczność przeprowadzenia w sprawie dalszych czynności, a także wysokie prawdopodobieństwo popełnienia czynu, stanowią przesłanki uzasadniające dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania, pomimo braku konkretyzacji w jaki sposób środek ten ma zabezpieczać tok postępowania oraz niezasadne uznanie, iż w stosunku do podejrzanego A. H. istnieją przesłanki do zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania jako koniecznego elementu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania w sytuacji, gdy materiał dowodowy w niniejszej sprawie został już praktycznie zgromadzony oraz zabezpieczony, a nadto nie zachodzi obawa ucieczki lub ukrywania się podejrzanego;
2. naruszenie przepisów postępowania, które to naruszenie miało wpływ na treść wydanego postanowienia, a mianowicie art. 258 § 2 k.p.k. poprzez uznanie, iż ustawowe zagrożenie karą za zarzucony czyn stanowi przesłankę stosowania wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, w oderwaniu od

całokształtu okoliczności sprawy, podczas gdy grożąca podejrzanemu surowa kara za zarzucone mu czyny na obecnym etapie sprawy nie może w sposób automatyczny rodzić skutku w postaci sięgnięcia przez Sąd po najsurowszy środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, tym bardziej, że o ile zagrożenie surową karą w powiązaniu z obawą bezprawnego utrudniania postępowania, przy wystąpieniu przesłanek z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 k.p.k. może uprawniać do stosowania i przedłużania tymczasowego aresztowania w początkowym etapie postępowania, to jednakże z upływem czasu podstawy te stają się mniej właściwe i nie mogą same w sobie stanowić uzasadnienia dalszego stosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania.

Wskazując na powyższe podstawy skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie stosowania wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania, ewentualnie zastosowanie wolnościowego środka zapobiegawczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd I instancji prawidłowo wskazał, że w dalszym ciągu koniecznym jest stosowanie wobec podejrzanego A. H. najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, jak również spełnione zostały przesłanki, od których możliwość ta jest uzależniona. Spełniona bowiem została zarówno ogólna przesłanka stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania (art. 249 § 1 k.p.k.), jak również przesłanki szczególne w postaci zagrożenia surową karą (art. 258 § 2 k.p.k.), uzasadnionej obawy ucieczki i ukrywania się oskarżonego (art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k.) oraz uzasadnionej obawy, że pozostając na wolności podejrzany popełni przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu (art. 258 § 3 k.p.k.).

Odnosząc się do pierwszej z ww. przesłanek wyjaśnienia wymaga, że wprowadzie ostateczna ocena materiału dowodowego oraz szczegółowe wykazanie związku pomiędzy poszczególnymi dowodami, a ustalonymi na ich podstawie faktami będzie miała miejsce na etapie wyrokowania, jednakże na obecnym etapie Sąd Okręgowy słusznie wskazał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy stanowi podstawę do stwierdzenia dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez podejrzanego zarzucanego mu czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.

Na aktualnym etapie postępowania materiał ten sprowadza się do zeznań świadków: pokrzywdzonego J. S., J. H., R. P., P. S., G. J., R. K., B. F., R. W., A. N., D. B., oraz U. B., a także dokumentacji medycznej protokołu oględzin ubioru podejrzanego, ubioru pokrzywdzonego oraz miejsca zdarzenia. Jak dotąd nie ujawniły się również jakiegokolwiek nowe okoliczności, które podważyłyby istniejące dotąd przekonanie o dużym prawdopodobieństwie popełnienia przez podejrzanego zarzucanego mu czynu. Wystąpienie tej przesłanki nie zostało zresztą zakwestionowane przez skarżącego.

Odnosząc się z kolei do spełnienia przesłanek szczególnych, warunkujących stosowanie tymczasowego aresztowania i równocześnie zarzutu naruszenia art. 258 § 2 k.p.k. należy wskazać, iż Sąd Okręgowy słusznie stwierdził, że czyn zarzucony podejrzanemu zagrożony jest karą pozbawienia wolności przekraczającą 8 lat. Wbrew zaś twierdzeniom skarżącego, zagrożenie surową karą jest w świetle art. 258 § 2 k.p.k. wystarczającą i samodzielną podstawą do stosowania tymczasowego aresztowania i z mocy prawa rodzi domniemanie, że podejrzany może podejmować działania zakłócające prawidłowy tok postępowania (por. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. akt I KZP 18/11). Zarzut naruszenia art. 258 § 2 k.p.k. nie zasługiwał zatem na uwzględnienie.

Niezasadnym okazał się również zarzut naruszenia art. 258 § 1 pkt. 1 k.p.k. Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że bezpośrednio po popełnieniu zarzucanego czynu, podejrzany – będąc ściganym przez funkcjonariuszy Policji - podjął się ucieczki. Wbrew zaś stanowisku skarżącego, Sąd Okręgowy słusznie ocenił tę okoliczność i wywiódł z niej istnienie uzasadnionej obawy ukrywania się lub ucieczki podejrzanego.

Odnosząc się z kolei do twierdzeń skarżącego - w których podnosi, iż motywem takiego zachowania podejrzanego był wyłącznie strach oraz choroba psychiczna - wyjaśnienia wymaga, iż źródła zachowania podejrzanego nie mają w tym kontekście pierwszorzędного znaczenia. Niezależnie bowiem od tego, czy było ono konsekwencją jego zaburzeń psychicznych, strachu czy też może wyrazem świadomego działania, istotnym jest, że skutkiem podjętej ucieczki mogło być uniknięcie odpowiedzialności karnej. W świetle zaś art. 258 § 1 pkt. 1 k.p.k. celem stosowania tymczasowego aresztowania jest właśnie zapobieżenie tego typu sytuacji

Niezależnie od powyższego, Sąd I instancji prawidłowo wskazał, że w sprawie spełniona została również przesłanka z art. 258 § 3 k.p.k. Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy - w tym stopień agresji podejrzanego podczas próby zatrzymania, deklarowane przez podejrzanego zaniki pamięci, fakt uprzedniej hospitalizacji z powodu zaburzeń psychicznych oraz podejmowane już wówczas zachowania agresywne, zasadnie można stwierdzić występowanie w niniejszej sprawie uzasadnionej obawy, że pozostając na wolności podejrzanym popełni przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu.

W sprawie spełniona została również przesłanka z art. 263 § 2 k.p.k. Sąd Okręgowy prawidłowo wskazał, że zachodzi konieczność przeprowadzenia obserwacji sądowo - psychiatrycznej podejrzanego oraz uzyskania opinii biegłych psychiatrów oraz psychologa co do jego stanu zdrowia psychicznego i poczytalności.

Jeśli zatem weźmie się pod uwagę wskazane wyżej przyczyny z powodu których istnieje konieczność stosowania tymczasowego aresztowania, wówczas nie ma wątpliwości, że pomimo, iż materiał dowodowy jest już w znacznej części zebrany - którą to okoliczność podkreśla obrońca - w dalszym ciągu zachodzi konieczność zapewnienia prawidłowego toku postępowania. Równocześnie, biorąc pod uwagę charakter owych przyczyn, środki zapobiegawcze o charakterze nieizolacyjnym - ze swej istoty znacznie mniej efektywne - nie są w stanie ich skutecznie wyeliminować.

Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia, że w sprawie doszło do naruszenia wymogu z art. 257 § 1 k.p.k., a stosowany środek zapobiegawczy jest nadmierny i przestał spełniać swe funkcje zabezpieczające proces, przeradzając się w antycypację przyszłej kary.

Sąd Apelacyjny nie dopatrył się okoliczności z art. 259 k.p.k., które mogłyby wskazywać na potrzebę odstąpienia od stosowania tymczasowego aresztowania.

Zażalenie nie zawiera zatem jakichkolwiek argumentów, które mogłyby powodować zmianę lub uchylenie zaskarżonego postanowienia, a w konsekwencji Sąd Apelacyjny postanowił jak w części dyspozytywnej.

Z./

- odpis postanowienia doręczyć podejrzanemu i jego obrońcy,

- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 17 września 2014 roku.